Statsforvalteren
i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato: 23.09.2024
Vår ref: 2020/24019
Deres dato:
Deres ref:

ORKLA FOODS NORGE AS AVD STABBURET
FREDRIKSTAD
Postboks 1418
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Martina Vestgård, 69247517

Vedtak om endret tillatelse - Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad - Råbekken - utslipp fra næringsmiddelindustri

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har ferdigbehandlet søknaden fra Orkla Foods Norge AS avd Stabburet, og endrer tillatelsen etter forurensningsloven ved å endre tidspunkt for overgangen til en strengere utslippsgrense til luft. Vedtaket innebærer midlertidig unntak fra BAT-AEL utslippsgrense for TVOC til luft fra røyking av kjøttvarer til 31.12.2026.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varsler gebyr på kr 22 200,- for behandling av saken.

Vedtaket kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad, heretter Orkla Fredrikstad, mottatt 05.05.2024 med tilleggsopplysninger 11.07.2024. Bedriften søker om at unntak fra BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft fra røyking av kjøttvarer forlenges til 31.12.2026

Bakgrunn og søknad

Orkla Fredrikstad fikk ny tillatelse etter forurensningsloven til eksisterende virksomhet 09.11.2023. Bedriften er omfattet av Industriutslippsdirektivet (IED) og BAT-konklusjoner for Food, Drink and Milk Industries (BAT FDM). BAT-konklusjonene har blant annet bindende utslippsgrenser, BAT-AEL, for utslipp til luft fra røyking av kjøttvarer. I vedtaket om tillatelse 09.11.2023 innvilget Statsforvalteren et midlertidig unntak fra BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft til 31.12.2024.

Det har nå kommet frem at overholdelse av BAT-AEL vil være mer krevende enn forventet. Orkla Fredrikstad har i nye målinger oppdaget metan i utslippet og dette gjør at opprinnelig planlagt

renseløsning ikke kan gjennomføres. Prosessen for å etablere utslippsreduserende tiltak vil derfor ta lenger tid. Orkla Fredrikstad har sendt inn søknad om unntak for ytterligere utsatt frist.

Orkla Fredrikstad søker om følgende unntak fra BAT-AEL utslippsgrense:
- BAT 29: unntak fra BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft til 31.12.2026.

Søknaden om unntak fra BAT-AEL har vært på samråd hos Miljødirektoratet. Miljødirektoratet har gitt tilbakemelding i brev den 10.08.2024. Slik saken fremstår er det etter Miljødirektoratets vurdering hensiktsmessig å vurdere å gi et midlertidig unntak for å oppnå BAT-AEL.

Høring

Det har nylig (2022) vært en høringsrunde om tillatelsen etter forurensningsloven for Orkla Fredrikstad. Aktuell søknad om endring har ikke vært forhåndsvarslet, da endringen anses å være av mindre miljømessig betydning. Vi viser i denne forbindelse til forurensningsforskriften § 36-9, andre ledd bokstav b. Kopi av vedtaket sendes Fredrikstad kommune, og den endrede tillatelsen offentliggjøres på www.norskeutslipp.no.

Lovgrunnlag og myndighet

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for næringsmiddelindustri, jf. rundskriv T-3/12 punkt 2.1.

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11. Ved vurdering av endringer i tillatelsen legger vi vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

IED og BAT-konklusjoner for Food, Drink and Milk Industries (BAT FDM)

EUs Industriutslippsdirektiv (IED) er implementert i norsk rett gjennom forurensningsforskriften kapittel 36. Virksomheter som omfattes skal reguleres med utgangspunkt i hva som anses for å være de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det utarbeides referansedokument (BREF) som beskriver disse teknikkene og tilhørende BAT-konklusjoner med forpliktende utslippsgrenser (BAT Associated Emission Limit, BAT-AEL). Adgangen til å gi unntak fra BAT-AEL er regulert i forurensningsforskriften § 36-15 fjerde ledd.

Forurensningsmyndighetene er forpliktet til å sette utslippsvilkår slik at utslippene under normale driftsforhold ikke ligger over de nivåene som er angitt som BAT-AEL. Vilkårene i tillatelsene og driften ved virksomhetene skal være i tråd med nye BAT-konklusjoner senest fire år etter at konklusjonene er publisert. Nye BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri (Food, Drink and Milk Industries, FDM) ble publisert i EU den 04.12.2019. Fristen er dermed 04.12.2023.

Saksgrunnlag og Statsforvalterens vurdering

Overholdelse av BAT-AEL for utslipp til luft fra røyking av kjøttvarer vil redusere utslipp av TVOC inkludert metan fra Orkla Fredrikstad, noe som er positivt både for lokal luftkvalitet og for reduksjon av klimagassutslipp.

Orkla Fredrikstad har redegjort for at nylig oppdaget innhold av metan i utslippet gjør at bedriften ikke kan installere opprinnelig planlagt renseløsning, som skulle overholde BAT-AEL innen 31.12.2024. Bedriften ønsker nå å optimalisere røykeprosessen for å redusere metaninnholdet, installere elektrostatisk filtrering tidlig 2025 og deretter supplere med nødvendig renseløsning for å overholde BAT-AEL. En alternativ renseløsning som kan håndtere nåværende innhold av metan i utslippet vil bli betydelig mere kostbart.

Statsforvalteren mener at alternativet å først redusere innholdet av metan ved optimalisering av røykeprosessen og trinnvis tilnærming til renseinnretninger er rimelig. Vi vurderer at kostnaden for den dyrere renseløsningen som kan håndtere nåværende innehold av metan blir uforholdsmessig sammenlignet med miljøfordelen for den periode på to år som bedriften søker om forlenget unntak for. Forlenget frist kan også medføre en løsning som er mindre avhengig av renseteknologi.

Statsforvalteren vurderer at det er tekniske forhold som vil medføre uforholdsmessig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene ved å overholde grenseverdien i det tidsrom bedriften søker om unntak for, jf. forurensningsforskriften§ 36-15 fjerde ledd b. Vi gir derfor unntak fra BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft til 31.12.2026 som omsøkt.

En utsatt frist for overholdelse av BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft innebærer at vi må gjøre endringer i tillatelsen etter forurensningsloven slik at nåværende grenseverdier for TVOC i luft gitt i g/t vil gjelde til 31.12.2026 og at strengere grenseverdier gitt i mg/Nm^3 vil gjelde fra 01.01.2027. Frist for utredning av utslippsnivåer for TVOC til luft etter installasjon av nytt renseanlegg endres til 31.12.2029.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal inngå i vurderingen av om en tillatelse skal gis og på hvilke vilkår. En vurdering etter naturmangfoldloven er en del av Statsforvalterens vedtak om tillatelse av 09.11.2023 (vedlagt). Vi mener at denne vurderingen er dekkende også med hensyn på de endringer som nå er aktuelle, og det foretas derfor ingen ny vurdering av naturmangfoldloven §§ 8-12.

Konklusjon

Statsforvalteren mener at det er riktig å innvilge utsatt frist for overholdelse av BAT-AEL for utslipp av TVOC til luft som omsøkt. Dette innebærer unntak fra BAT-AEL, og endring av tillatelsen etter forurensningsloven.

Vedtak om midlertidig unntak fra BAT-AEL

Statsforvalteren gir Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad midlertidig unntak fra grenseverdier fastlagt i BAT-konklusjoner, gjeldende:
- BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft til 31.12.2026

Unntak gis med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-15 fjerde ledd b. Statsforvalteren vurderer at dette er tekniske forhold som vil medføre uforholdsmessig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene ved å overholde grenseverdiene i det tidsrom bedriften søker om unntak for.

Vedtak om endret tillatelse

Statsforvalteren gir Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad endret tillatelse til produksjon av næringsmiddel på Råbekken næringsområde, gbnr. 201/95, 201/149, 201/181 og 202/45 i Fredrikstad kommune. Endringene gjøres i vilkår 4.1.1 og 14.2 i tråd med forlenget unntak fra BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft til 31.12.2026.

Tillatelsen er endret med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd punkt 5. Endret tillatelse med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Andre endringer

Vi har endret benevnelse på forurensningsmyndigheten fra «Statsforvalteren i Oslo og Viken» til «Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus».

Varsel om gebyr

Søker skal betale gebyr for vår behandling av søknaden (jf. forurensningsforskriften § 39-3). Ut fra opplysningene som er gitt i søknaden, har vi foreløpig plassert saken i gebyrsats 7, jf. forurensningsforskriften § 39–4. Saksbehandlingsgebyret i sats 7 er kr 22 200,-. Grunnlaget for valg av gebyrsats er forventet ressursbruk hos Statsforvalteren i forbindelse med behandling av søknaden. Vi gjør oppmerksom på at vi kan endre gebyrsats, dersom saksbehandlingen medfører en annen ressursbruk enn forventet. Vi fatter endelig vedtak om gebyrsats og ettersender faktura når saken er ferdigbehandlet.

Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen 2 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal

gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Martina Vestgård
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
1 Endret tillatelse med vilkår - Orkla Fredrikstad
2 Vedtak om tillatelse 09.11.2023

Kopi til:

Fredrikstad kommune	Postboks 1405	1602	FREDRIKSTAD
Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad - Lars Erik Myhre			
Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad - Runar Bakker			

Statsforvalteren
i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tillatelse etter forurensningsloven til produksjon av næringsmiddel for Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tidligere tillatelse.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Navn på juridisk enhet: ORKLA FOODS NORGE AS
Organisasjonsnummer (juridisk enhet): 916 170 858
Navn på bedriften: ORKLA FOODS NORGE AS AVD STABBURET FREDRIKSTAD
Organisasjonsnummer bedrift: 973 072 927
Postadresse for bedriften : Stabburveien 22, 1617 Fredrikstad

Informasjon om virksomheten fra Statsforvalterens database:

Anleggsnavn: Orkla Foods Norge Stabburet Fredrikstad	
Anleggsnr. og anleggsaktivitet:	916 170 858- næringsmiddelindustri, unntatt fiskeforedling
Kommune: Fredrikstad	**Fylke:** Viken
Lokalisering (UTM): sone 33, øst: 270492 nord: 6573983	
Lokalisering, adresse og gbnr.: Stabburveien 22, 1617 Fredrikstad, gbnr. 201/95, 201/149, 201/181, 202/45	
Hovedkategori IED*: 6. Annen virksomhet	
IED-kode: 6.4 b. (iii) Behandling og bearbeiding, med mindre det kun består av embalTillatelering, av følgende råstoffer, enten bearbeidet eller ubearbeidet, med sikte på fremstilling av næringsmidler eller fôr fra: animalske og vegetabilske råstoffer både i sammensatte og usammensatte produkter med en kapasitet til produksjon av ferdige produkter målt i tonn per dag større enn: 75, hvis A er lik 10 eller mer, eller [300- (22,5 × A)] i alle andre tilfeller hvor «A» er andelen av animalsk materiale (i prosent av vekten) av ferdigproduksjonskapasiteten. Emballasje inngår ikke i produktets sluttvekt.	

*IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36.

Tillatelsesnummer: 2023.0897.T	
Tillatelse første gang gitt: 09.11.2023	**Tillatelse sist endret: 23.09.2024**
Kari Skogen seksjonssjef	Martina Vestgård seniorrådgiver

Endringslogg

Endrings-nummer	**Endringer av**	**Saksnr.**	**Beskrivelse av endring**
00.	09.11.2023	2020/24019	Tillatelsen ble gitt. Denne tillatelsen erstatter tidligere tillatelse, gitt 05.12.1996. Tillatelsen gitt 05.12.1996 oppheves.
01.	*23.09.2024*	*2020/24019*	*4.4.1 Tidsperiode for grenseverdier gitt i g/t endres til å gjelde til 31.12.2026. Grenseverdier i mg/Nm3 skal gjelde fra 01.01.2027.* *14.2 Frist for utredning av utslippsnivå for TVOC til luft fra røykkammer etter installasjon av nytt renseanlegg endres til 31.12.2029* *Endret fra Statsforvalteren i Oslo og Viken til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.*

Innhold

Endringslogg 3
1 Tillatelsens ramme 6
1.1 Tillatelsen omfatter 6
1.2 Utforming av anlegget 6
2 Generelle vilkår 6
2.1 Utslippsbegrensninger 6
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier 6
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig 6
2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt 7
2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold 7
2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare 7
2.7 Internkontroll 7
3 Utslipp til vann 8
3.1 Utslippsbegrensninger 8
3.1.1 Utslipp fra punktkilder 8
3.1.2 Diffuse utslipp 8
3.1.3 Utslippsreduserende tiltak 9
3.2 Utslippspunkt for prosessavløp 9
3.3 Oljeholdig avløpsvann 9
3.4 Kjølevann 9
3.5 Sanitæravløpsvann 9
4 Utslipp til luft 10
4.1 Utslippsbegrensninger 10
4.1.1 Utslipp fra røykkammere 10
4.1.2 Utslipp fra forbrenningsanlegg for rene brensler 10
4.2 Diffuse utslipp 11
4.3 Lukt 11
5 Støy 11
6 Nærmiljøtiltak 12
6.1 Forsøpling 12
6.2 Oppfølging av nærmiljøulemper 12
7 Grunnforurensning og forurensede sedimenter 12
8 Kjemikalier 13
9 Energi 13
9.1 Energiledelse 13

9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi 13
9.3 Spesifikt energiforbruk 14
10 Egenprodusert avfall 14
10.1 Generelle krav 14
10.2 Håndtering av avfall 14
11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren 15
11.1 Kartlegging av utslipp 15
11.2 Utslippskontroll 15
11.3 Kvalitetssikring av målingene 15
11.4 Program for utslippskontroll 16
11.5 Rapportering til Statsforvalteren 16
12 Miljøovervåking 17
12.1 Overvåking av resipienter 17
13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning 17
13.1 Miljørisikoanalyse 17
13.2 Forebyggende tiltak 17
13.3 Beredskapsanalyse 18
13.4 Beredskapsetablering 18
13.5 Beredskapsplan 18
13.6 Øving av beredskap 18
13.7 Varsling av akutt forurensning 18
14 Undersøkelser og utredninger 19
14.1 Utredning av korresponderende verdier KOF – TOC 19
14.2 Utredning av utslipp av TVOC til luft 19
14.3 Støyutredning med støysonekart 19
14.4 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann 19
15 Eierskifte, omdanning m.v. 20
16 Nedleggelse 20
17 Tilsyn 20
Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1. 21

1 Tillatelsens ramme

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av næringsmiddelprodukter fra animalske og vegetabilske råstoffer. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 20 000 tonn per år.

1.2 Utforming av anlegget

Alle arealer hvor det kan være fare for avrenning av helse- og miljøskadelige stoffer skal ha tett ugjennomtrengelig dekke.

Oppdaterte tegninger som viser ledningsnett, kummer, renseinnretninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Arealer som anvendes til virksomhet etter denne tillatelsen skal være inngjerdet eller på annen måte adgangsbegrenset slik at uvedkommende ikke kan komme inn på området utenom åpningstidene eller når ingen ansatte er tilstede.

Alle bygninger, gjerder og lignende skal utformes etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i denne tillatelsens punkt 3 til 14.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten

omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i punkt 3 til 14 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. punkt 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overenstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår 3 eller 4 må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår 3 eller 4, må bedriften avklare med Statsforvalteren om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. punkt 13.7 *Varsling av akutt forurensning*.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.1 *Miljørisikoanalyse.*

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Tabell 1. Grenseverdier for utslipp av komponenter i virksomhetens prosessavløp, med krav om målinger jf. punkt 11.

Komponent	**Utslippsgrenser**		
	Konsentrasjon* mg/l (midlingstid 1 døgn)	Maksimal verdi (kontinuerlig måling)	Årlig
KOF	600		
TOC	målekrav		
SS	250		
Tot N	20		
Tot P	10		
Fett	150		
pH		6-9	
Temperatur		30 grader C	
Vannmengde prosessavløp		500 m^3/døgn (midlingstid 1 døgn)	rapporteringskrav (m^3/år)
Spesifikk vannmengde prosessavløp			rapporteringskrav m^3/tonn råvare

* Grenseverdiene gjelder ikke ved opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, plutselig driftsstans eller ved nedleggelse av industrivirksomheten, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig (punkt 2.3), forebyggende vedlikehold (punkt 2.4) og tiltaksplikt (punkt 2.5) er overholdt.

Konsentrasjonsgrenser gjelder for ufortynnet avløpsvann

3.1.2 Diffuse utslipp

Virksomheten skal ikke ha diffuse utslipp til vann som kan medføre fare for forurensning.

3.1.3 Utslippsreduserende tiltak

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

3.2 Utslippspunkt for prosessavløp

Virksomheten skal føre sitt prosessavløp inn på kommunalt avløpsanlegg med utslipp i Glomma eller Ytre Oslofjord, i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet, jf. forurensningsforskriften kap. 15 A.

Bedriften må ha løpende dialog med Fredrikstad kommune om sitt påslipp av prosessavløpsvann til kommunalt avløpsnett, og ha oversikt over kapasitet og oppnådd rensegrad ved kommunens avløpsrenseanlegg. Dette må inngå som grunnlag for bedriftens miljørisikovurdering.

3.3 Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet. Det er ikke tillatt med forurensende utslipp av oljeholdig avløpsvann. For påslipp til kommunalt nett gjelder de krav som kommunen setter til påslippet.

3.4 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

3.5 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

4.1.1 Utslipp fra røykkammere

Tabell 2: Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger jf. punkt 11.

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		konsentrasjon* mg/Nm^3	Mengdegrense g/t	
røykkammer 1	TVOC		2200 g/t	Dags dato til og med *31.12.2026*
røykkammer 2	TVOC		2200 g/t	Dags dato til og med *31.12.2026*
røykkammer 1 og 2 sammen (summeres)	TVOC		målekrav	*01.01.2027*
røykkammer 1	TVOC	50		*01.01.2027*
røykkammer 2	TVOC	50		*01.01.2027*

* Grenseverdiene gjelder ikke ved opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, plutselig driftsstans eller ved nedleggelse av virksomheten forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig (pkt 2.6), forebyggende vedlikehold (pkt 2.5) og tiltaksplikt (pkt 2.6) er overholdt.

Utslippsbegrensningene gjelder for ufortynnet avgass. Utslippsbegrensningene gjelder for hvert enkelt utslippspunkt.

Målinger og midling skal gjøres i overenstemmelse med BAT-konklusjoner for Food, Drink and Milk Industries.

Konsentrasjonsgrenser kan revurderes etter utredning som bedriften skal gjennomføre i henhold til punkt 14.2.

4.1.2 Utslipp fra forbrenningsanlegg for rene brensler

For utslipp fra virksomhetens forbrenningsanlegg for rene brensler med innfyrt effekt mellom 1-50 MW vises til forurensningsforskriften kapittel 27, som nevnt i punkt 1.

Virksomhetens forbrenningsanlegg med innfyrt effekt under 1 MW skal driftes slik at utslipp som kan medføre skade eller ulempe for miljøet begrenses mest mulig.

4.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp til luft som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.3 Lukt

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig. Statsforvalteren vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette mer presise og eventuelt også strengere begrensninger.

Eventuelle klager på lukt skal håndteres i tråd med virksomhetens system for internkontroll. Ved behov skal det gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven* eller senere veileder.

Dersom luktulemper oppstår, kan Statsforvalteren kreve at det gjennomføres luktmålinger sammenstilt med beregninger av spredning og påvirkning ved nærmeste nabo.

5 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Tabell 3. Grenseverdiene gjelder **fra 01.01.2025**.

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	**Kveld (kl. 19-23)** $L_{pAekv4h}$	**Lørdag / søndag/ helligdag (kl. 07-23)** $L_{pAekv16h}$	**Natt (kl. 23-07)** $L_{pAekv8h}$	**Natt (kl. 23-07)** L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAekvT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer. L_{AFmax} er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

6 Nærmiljøtiltak

6.1 Forsøpling

Nærmiljøet rundt anlegget skal ikke forsøples. Anlegget skal utformes med tanke på å hindre avfall fra å spres i omgivelsene. Opprydding av skjemmende avfall på og nær anleggsområdet skal skje fortløpende.

6.2 Oppfølging av nærmiljøulemper

Bedriften skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av virksomheten reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at bedriften foretar en systematisk oppfølgning av klager på nærmiljøulemper, som for eksempel forsøpling, støy, støv, mv. Systematisk oppfølgning av klager innebærer blant annet at bedriften vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

7 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan

for tiltak skal forelegges Statsforvalteren. Statsforvalteren kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig punkt 16.

8 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe[1].

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

9 Energi

9.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at

[1] jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

9.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. punkt 11.5.

10 Egenprodusert avfall

10.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med forurensningsregelverket.
For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært søkes ombrukt i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

10.2 Håndtering av avfall

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører forurensende avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Farlig avfall skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 11.

I tillegg gjelder følgende:

a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 *Internkontroll* og 13 *Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning*.
b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.

d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke[2] med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

11.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft, grunn og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 11.2).

11.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.
Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert med grenseverdier eller målekrav fastsatt i tabell 1 og 2 under punkt 3 og 4 i tillatelsen.
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

For utslipp av komponenter som er regulert i tabellene i punkt 3 og 4, skal virksomheten årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 11.5.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

[2] Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når virksomheten selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

11.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll (måleprogram) som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1, første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Måleprogrammet skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Måleprogrammet skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til Statsforvalteren

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Dersom virksomheten har hatt høyere utslipp enn konsentrasjonsgrensene, og bedriften vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabeller under punkt 3 og 4 må bedriften redegjøre nærmere for årsakene i vedlegg til egenkontrollrapporten.

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av resipienter

Bedriften skal i den grad det er aktuelt sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter.

Bedriften kan bli pålagt å sørge for overvåking av grunn og grunnvann med utgangspunkt i informasjonen som fremkommer i tilstandsrapport som bedriften skal utarbeide, jf. punkt 14.4.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet, i tråd med internkontrollforskriften jf. 2.7. Bedriften skal vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal også kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal i tillegg også omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc og fremtidige klimaendringer.
Fare for utslipp til ytre miljø ved brann på anlegget, inkludert utslipp av slokkevann, skal inkluderes i miljørisikoanalysen.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

13.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette

gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

13.3 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som er identifisert i miljørisikoanalysen skal virksomheten utarbeide og begrunne:

a. organisering av beredskapen
b. nødvendig beredskapsutstyr
c. nødvendig mannskap
d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

13.4 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsanalysen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

13.5 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

13.6 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang per år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

13.7 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller, (sfospost@statsforvalteren.no).

14 Undersøkelser og utredninger

14.1 Utredning av korresponderende verdier KOF – TOC

Bedriften skal utrede muligheten å erstatte grenseverdien for KOF i punkt 3.1 med en utslippsgrense for TOC. Utredningen skal redegjøre for:

- korrelasjonen mellom KOF og TOC i utslippet fra virksomhetens produksjon
- en begrunnet vurdering av om grenseverdien for KOF kan erstattes med en grenseverdi for TOC, inkludert forslag til eventuell grenseverdi i TOC.

Utredningen om korresponderende verdier KOF – TOC skal være utarbeidet innen 01.03.2026 og sendes Statsforvalteren i forbindelse med egenkontrollrapporteringen for 2025.

14.2 Utredning av utslipp av TVOC til luft

Bedriften skal gjennomføre en utredning av utslippsnivå for TVOC til luft fra røykkammer etter installasjon av nytt renseanlegg.
Bedriften skal utrede utslippsnivåer, eventuelt behov for ytterligere tiltak, og gi forslag til grenseverdier.
Utslippsdata skal baseres på minimum 4 målinger og redegjøres for med både total mengder i g/t og konsentrasjoner i mg/Nm^3. For totale mengder avses her total mengde fra begge røykkammere sammen, mens konsentrasjoner er utslippet fra henholdsvis røykkammer 1 og røykkammer 2.

Utredningen skal sendes Statsforvalteren innen *31.12.2029.*

14.3 Støyutredning med støysonekart

Bedriften skal utarbeide støyutredning med støysonekart for sin virksomhet. Støysonekart skal vise støynivåer i L_{pAekvT} og hvilke områder som har støy over og under støygrensene i tillatelsen. Støyutredningen skal også inneholde en vurdering av mulige tiltak for å redusere støy for mest støyutsatte naboer og en kost-nyttevurdering for relevante tiltak.

Støyutredningen skal være utarbeidet innen 01.01.2025 og skal deretter holdes oppdatert.

Støyutredning med støysonekart skal være tilgjengelig ved tilsyn og på forespørsel sendes forurensningsmyndigheten.

14.4 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Rapport for trinn 1-3 i henhold til veileder M-630 skal sendes Statsforvalteren innen 01.01.2025.

Avhengig av resultatet av vurderingen fra trinn 1-3 må bedriften eventuelt utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i veileder M-630.

15 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis det driftsansvarlige selskap overdras til ny eier eller driftsansvaret overføres til annet selskap, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

16 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til avfallsforskriften kap. 11. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. En tiltaksplan som viser hvilke tiltak som er nødvendige for å sikre dette, samt en fremdriftsplan for arbeidet, skal sendes Statsforvalteren senest 3 måneder før nedleggelse.

Bedriften skal også for nedleggelsesåret rapportere miljødata og eventuelle avvik via altinn.no, jf. punkt 11.5.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 til 14.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	**Vanlige forkortelser**
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2.2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser	
Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C_{10} - C_{13} (kloralkaner C_{10} - C_{13})	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C_{14} - C_{17} (kloralkaner C_{14} - C_{17})	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser
Muskxylen

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP

2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol
Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)	
Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dodekamethylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Organiske UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato: 09.11.2023
Vår ref: 2020/24019
Deres dato:
Deres ref:

ORKLA FOODS NORGE AS AVD STABBURET FREDRIKSTAD
Postboks 1418
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Martina Vestgård, 69247517

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til næringsmiddelproduksjon for Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad.
Vedtak om midlertidig unntak fra BAT-AEL

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad, og gir ny tillatelse etter forurensningsloven til eksisterende virksomhet med næringsmiddelproduksjon på Råbekken næringsområde i Fredrikstad kommune.

Vi gir midlertidig unntak fra BAT-AEL for KOF i utslipp til vann til 31.12.2026 og TVOC i utslipp til luft fra røyking av kjøttvarer til 31.12.2024.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 187 100,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse, midlertidig unntak fra BAT-AEL og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad om tillatelse etter forurensningsloven mottatt 30.09.2021, med tilleggsopplysninger oversendt 31.05.2022 og sakens øvrige dokumenter. Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad, heretter Orkla Fredrikstad, søker om ny tillatelse til drift av eksisterende anlegg.

Bakgrunn

Bakgrunn for søknaden om ny tillatelse er en anmodning fra Statsforvalteren. Anlegget har en utslippstillatelse fra 1996 og Statsforvalteren ser at det er behov for å foreta en helhetlig vurdering og gjennomgang av tillatelsen som er gitt, samt oppdatere denne.

Søknad

Orkla Fredrikstad produserer en rekke næringsmiddelprodukter som pølser, hamburgere, kjøttkaker, kjøtt-topping til pizza og middagshermetikk.

Orkla Fredrikstad har en produksjonskapasitet som gjør at de faller inn under Industriutslippsdirektivet (IED) og BAT-konklusjoner for Food, Drink and Milk Industries (BAT FDM). BAT-konklusjonene har blant annet bindende utslippsgrenser for utslipp til vann. Orkla Fredrikstad har sendt inn en BAT-vurdering av virksomheten opp mot beste tilgjengelige teknikker i BAT-FDM.

Bedriften har kartlagt støybelastning i nærområdet. Støyutredningen i søknaden redegjør for at støybelastningen ved nærmeste naboer er innenfor støygrensene i retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442.

Utslipp til vann vil være prosessvann fra produksjon som er behandlet i Orkla Fredrikstad egne renseanlegg før det ledes til kommunalt avløp. Orkla Fredrikstad opplyser i søknaden at deres renseanlegg fjerner hovedsakelig fett og er dimensjonert for å behandle maksimalt 50 m^3 per time og maksimalt 500 m^3 per døgn. Totalt årlig påslipp av vann til kommunalt renseanlegg er ca. 130 000 m^3 (basert på tall fra 2020). Bedriften søker om utslippsgrenser for vannmengde på 400 m^3 per døgn som snittverdi for et år, og 800 m^3 per døgn som maksgrense for enkelt døgn.

Orkla Fredrikstad foreslår følgende grenseverdier for utslipp til vann:

Tabell 1. Orkla Fredrikstad sine forslag til grenseverdier

Parametere	**Verdi mg/l** (hvis ikke annet oppgitt i venstre kolonne)
KOF	600 mg/l*
Vannmengde gjennomsnitt per døgn (midlingstid år)	400 m^3
Vannmengde (maks per døgn)	800 m^3
Temperatur °C	25
pH	6-7

*oppgitt i brev den 14.02.2023 om utsatt frist for BAT-AEL grenseverdier.

Bedriften har utslipp til luft fra blant annet en gassfyrt dampkjel og fra røykgenerator for røyking av pølser. Her har bedriften foreslått en grenseverdi på 2200 g/t for TVOC til luft frem til 31.12.2024, deretter vil utslippet overholde BAT-AEL grenseverdi.

Det foreligger ikke planer om å utvide produksjonen i forhold til dagens omfang, og Orkla Fredrikstad forventer ikke noen ytterligere utslipp eller miljøulemper av virksomheten.

Anlegget ligger i et område som er regulert til bebyggelse og anlegg i kommuneplanens arealdel.

Høring

Statsforvalteren i Oslo og Viken har sendt søknaden på høring i perioden 06.07.2022 til 17.08.2022 til berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår og andre som kan bli særlig berørt. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, samt offentlig kunngjort i Fredrikstad Blad, Demokraten (dagsavisen) og Sarpsborg Arbeiderblad.

Vi har mottatt høringsuttalelser fra Jørn Petter Johnsen, Statens vegvesen og Fredrikstad kommune. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene.

Petter Johnsen tar opp utfordringer knyttet til utslipp til Råbekken og at det spres avfall fra Orkla Fredrikstad ved at fugler henter posteibokser og sprer over et stort område. Uttalelsen tar videre opp lukt av røyking av kjøttprodukter som sprer seg i nærområdet. Det lukter spesielt på søndag ettermiddag/kveld.

Statens vegvesen har ingen merknader til søknaden.

Fredrikstad kommune skriver at ettersom det ikke søkes om økning i påslippskonsentrasjonene er Fredrikstad kommune positive til at det gis fornyet tillatelse. Dersom tillatelse gis, vil det etter deres vurdering ikke påvirke utslippet fra avløp i Fredrikstad kommune negativt. Fredrikstad kommune tar opp at omsøkte vannmengder på 400 m^3 per døgn som snittverdi for et år, og 800 m^3 per døgn som maksgrense for enkelt døgn ser ut til å være merkbart høyere enn dagens påslipp. De mener at bedriften bør ha en maksgrense for året som oppmuntrer til lavere vannforbruk.

Bedriftens kommentarer til høringsuttalelsene

Orkla Fredrikstad skriver når det gjelder utslipp til Råbekken at de har installert overflomsvarsling i rør før renseanlegg i 2020. Dersom tilførsel til renseanlegg går tett, vil de få en alarm og kunne åpne flow i avløpsrør omgående. For at avfall fra hermetikk ikke skal kunne stjeles av fugler har de i august 2022 bygget inn kontainere der avfall fra feilproduksjon samles.

Bedriften jobber med å redusere utslippene fra røykeprosessen, men det vil også i fremtiden være noe lukt. Når det gjelder lukt på søndager opplyser bedriften at de ikke røyker pølser på søndager.

Søknad om utsatt frist for overholdelse av BAT-AEL grenseverdier

Det har kommet frem at Orkla Fredrikstad ikke klarer å overholde alle BAT-AEL grenseverdier innen 04.12.2023. Bedriften har derfor i brev den 25.10.2022 med tilleggsinformasjon den 14.02.2023 søkt om følgende unntak fra BAT-AEL:

BAT 12: unntak fra BAT-AEL for KOF i utslipp til vann til 31.12.2026
BAT 29: unntak fra BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft til 31.12.2024

Søknaden om unntak fra BAT-AEL har vært på samråd hos Miljødirektoratet. Miljødirektoratet har gitt tilbakemelding i brev den 10.08.2023. Slik saken fremstår er det etter Miljødirektoratets vurdering hensiktsmessig å vurdere å gi et midlertidig unntak for å oppnå BAT-AEL.

Lovgrunnlag og myndighet

Forurensningsloven, naturmangfoldloven og vannforskriften

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for næringsmiddelindustri, jf. rundskriv T-3/12 punkt 2.1.

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter forurensningsloven § 11 og fastsetter vilkårene etter § 16 i samme lov, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver. Saken skal også vurderes opp mot bestemmelsene i vannforskriften.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

IED og BAT-konklusjoner for Food, Drink and Milk Industries (BAT FDM)

EUs Industriutslippsdirektiv (IED) er implementert i norsk rett gjennom forurensningsforskriften kapittel 36. Virksomheter som omfattes skal reguleres med utgangspunkt i hva som anses for å være de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det utarbeides referansedokument (BREF) som beskriver disse teknikkene og tilhørende BAT-konklusjoner med forpliktende utslippsgrenser (BAT Associated Emission Limit, BAT-AEL). Adgangen til å gi unntak fra BAT-AEL er regulert i forurensningsforskriften § 36-15 fjerde ledd.

Forurensningsmyndighetene er forpliktet til å sette utslippsvilkår slik at utslippene under normale driftsforhold ikke ligger over de nivåene som er angitt som BAT-AEL. Vilkårene i tillatelsene og driften ved virksomhetene skal være i tråd med nye BAT-konklusjoner senest fire år etter at konklusjonene er publisert. Nye BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri (Food, Drink and Milk Industries, FDM) ble publisert i EU den 04.12.2019. Fristen er dermed 04.12.2023.

BAT-AEL utslippsverdier for direkte utslipp til resipient i BAT-konklusjonene skal overholdes også for virksomheter med påslipp til kommunalt avløpsanlegg. Forurensningsmyndigheten kan hensynta rensegraden ved det kommunale avløpsrenseanlegget ved fastsettelse av utslippsgrenser som sikrer overholdelse av BAT-AEL til resipient.

Saksgrunnlag og statsforvalterens vurdering

Virksomheten er omfattet av IED

Virksomhetens produksjon omfatter behandling og bearbeiding av animalske og vegetabilske råstoffer, med en animalsk andel over 10 % og en produksjonskapasitet over 75 tonn per dag. Orkla Fredrikstad er omfattet av IED jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I punkt 6.4 b. (iii), og dermed av BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri (BAT FDM). Virksomhetens produksjon inkluderer bearbeiding av kjøtt og vi ser derfor til de bransjespesifikke BAT-konklusjonene for kjøttbearbeiding som er oppgitt i BAT FDM.

BAT-konklusjonenes krav til ledelse og drift ivaretas gjennom tillatelsens vilkår om internkontroll, miljørisikoanalyse, utforming og drift av anlegget, forebyggende vedlikehold, utslippsreduserende tiltak og energiledelse. Våre vurderinger med hensyn til BAT-AEL for utslipp til vann og luft følger under.

Utslipp til vann - prosessavløpsvann

Prosessvann fra Orkla Fredrikstad slippes på kommunalt avløpsnett som fører videre til Øra avløpsrenseanlegg med utslipp til nedre del av Glomma (Østerelva) som munner ut i Oslofjorden. Før påslipp til kommunalt avløpsnett behandles vannet i eget renseanlegg med utjevningstank, trommesil, flokningstank, flotasjonstank, slamtank og fettutskiller. Anlegget fjerner hovedsakelig fett og er dimensjonert for å behandle maks 50 m^3 per time og 500 m^3 per døgn.

Orkla Fredrikstad har en påslippstillatelse fra Fredrikstad kommune datert 30.09.2021 med grenseverdier for fett og pH, og grenser for tilleggsgebyr for KOF Tot-P, SS og pH.

Øra avløpsrenseanlegg

Øra avløpsrenseanlegg tar imot avløpsvann fra Fredrikstad og Hvaler. Anlegget driftes av det kommunale foretaket FREVAR KF.

Orkla Fredrikstad har redegjort for rensegrad for relevante parameter i Øra avløpsrenseanlegg for 2017-2021 og vi har lagt dette til grunn for forventede rensegrader fremover (se tabell 2). Det forekommer overløp på ledningsnettet mellom Orkla Fredrikstad og Øra avløpsrenseanlegg. Fredrikstad kommune opplyser i sin høringsuttalelse at de jobber med tiltak for å redusere overløp, deriblant å øke kapasitet på deler av ledningsnettet mellom bedriften og renseanlegget og redusere mengden overvann som går i felles avløp. Vi legger til grunn at overløp ikke skal medføre betydelig økning av utslippet til resipient fra Orkla Fredrikstad.

Fredrikstad kommune bygger nytt kommunalt avløpsrenseanlegg med nitrogenrensing og biologisk rensing (prosjekt FARA), som skal være i drift fra 2026, og ferdig innkjørt i 2027. Orkla Fredrikstad har redegjort for en forventet rensegrad for KOF i nytt kommunalt avløpsrenseanlegg på 85 %. Basert på erfaringer fra andre avløpsrenseanlegg med nitrogenfjerning mener vi at dette er en rimelig forventning.

Østerelva og Oslofjorden
Østerelva (vannforekomst ID 0101010405-C) har dårlig økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand, Vannforekomsten har dårlig tilstand, som følge av høye nivåer av næringssalter (Tot-N og Tot-P) og miljøgifter. Utslipp til Østerelva vil også påvirke Ytre Oslofjord. Oslofjorden er en av Norges mest artsrike fjorder, men det står mange steder dårlig til med miljøet, som beskrevet i regjeringens Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord[1]. Tilførsler av nitrogen, fosfor og partikler er høyere enn det fjorden naturlig håndterer, med påfølgende algeoppblomstring, tilslamming og blant annet fiske- og fugledød som resultat. Det er et nasjonalt mål at fjorden skal oppnå god miljøtilstand og at naturmangfoldet i fjorden ivaretas. Reduserte utslipp fra industri vil bidra til å muliggjøre oppnåelse av miljømål for vannforekomstene, og er i tråd med tiltaksplanen for Oslofjorden.

Med bakgrunn i vedtatte BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri og dagens tilstand til avløpsnett og Øra avløpsrenseanlegg, mener vi at vilkår satt i tillatelsen punkt 3, tabell 3.1, er tilstrekkelig med hensyn til utslippet til Østerelva og forpliktende utslippsgrenser i BAT-AEL til resipient.

Vurdering av utslippsgrenser for KOF, suspendert stoff, nitrogen og fosfor
Orkla Fredrikstad er omfattet av IED og forpliktende utslippsgrenser i BAT-konklusjoner gitt i tabell 1, BAT 12, for næringsmiddelindustri. BAT-konklusjonene for næringsmiddelindustri har grenseverdier for utslippskonsentrasjoner, angitt som døgnmiddel, for KOF, SS, Tot-N og Tot-P. BAT-AEL utslippsgrenser kan overholdes ved bruk av en kombinasjon av teknikker som er oppgitt i BAT-konklusjonene. Grenseverdiene er satt for utslipp til resipient, og vi kan derfor hensynta prosentvis rensegrad i kommunalt avløpsrenseanlegg ved vurdering av utslippsvilkår for Orkla Fredrikstad. Utgangspunktet ved vurdering av grenseverdier for næringsmiddelvirksomhet er at resipienten skal ivaretas på en like god måte enten utslippet går direkte fra virksomheten eller via et kommunalt avløpsrenseanlegg.

Rensegraden ved avløpsrenseanlegget må være stabil og forventet oppnådd de neste ti årene. På bakgrunn av oppnådd rensegrad ved Øra avløpsrenseanlegg, år 2017-2021 og forventet framtidig rensegrad for KOF, har vi lagt til grunn rensegrad som vist i tabell 2.

For utslippsgrensene i tabell 2 under, og i tillatelsen punkt 3 tabell 1, tar vi utgangspunkt i BAT-AEL grenseverdier. I tråd med veiledning fra Miljødirektoratet skal vi i utgangspunktet benytte laveste intervallverdi. For påslipp til kommunalt nett ser vi også hen til hva som er å anse som vanlig kommunalt avløpsvann og grenseverdier for tilleggsgebyr i påslippstillatelsen fra Fredrikstad kommune. Når utslippsgrenser i øvre del av BAT-AEL-intervallet tilsvarer vanlig kommunalt avløpsvann mener vi at det er rimelig å bruke øvre del av intervallet.

[1] Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv, Klima- og miljødepartementet, 2021

Tabell 2. Statsforvalterens vurdering av grenseverdier for utslipp av komponenter i Orkla Fredrikstad sitt prosessavløpsvann, målt i påslippspunkt til kommunalt avløpsanlegg.

Komponent	*BAT-AEL intervall for utslipps-grenser til resipient* *døgnmiddel mg/l*	*Kommunalt avløpsrense-anlegg %-rensegrad som er lagt til grunn*	*Påslipp som tilsvarer nedre intervall-grense BAT-AEL* *døgnmiddel mg/l*	*Påslipp som tilsvarer øvre intervall-grense BAT-AEL* *døgnmiddel mg/l*	*Påslipps-tillatelse fra Fredrikstad kommune: utslipps-grenser for tilleggsgebyr* *mg/l*	*Utslipps-grense for påslipp fra Orkla Fredrikstad til offentlig avløps-anlegg* *døgnmiddel mg/l*
KOF – frem til 31.12.2026	25-100	65 %	71	286	600	**600***
KOF – fra 01.01.2027	25-100	85%	167	667	600	**600**
Suspendert stoff (SS)	4-50	80%	20	250	400	**250**
Nitrogen (Tot N)	2-20	0 %	2	20		**20**
Fosfor (Tot P)	0,2-2	85 %	1,33	13	10	**10**

*dette er unntak fra BAT-AEL, se vurdering lenger ned i dokumentet.

BAT- konklusjonene åpner for at BAT-AEL-grenseverdien for KOF kan erstattes med en grenseverdi for TOC. Dette forutsetter at det finnes en korrelasjon mellom KOF og TOC for den aktuelle produksjonen. BAT-konklusjonene opplyser at TOC foretrekkes fordi analysene ikke er avhengig av svært giftige stoffer. For analyse av KOF brukes giftig kaliumdikromat. For å muliggjøre en erstatning av grenseverdien for KOF med tilsvarende grenseverdi i TOC setter vi målekrav for KOF og TOC i tillatelsen, og vilkår om at Orkla Fredrikstad skal utrede korrelasjonen.

Vi har satt vilkår om at de nye utslippsgrensene for KOF, SS, Tot-N og Tot-P i tillatelsen.

Vi har stilt vilkår i punkt 3.2 om at bedriften må ha dialog med Fredrikstad kommune vedrørende sitt påslipp av prosessavløpsvann til kommunalt avløpsnett, og ha oversikt over kapasitet og oppnådd rensegrad ved kommunens avløpsrenseanlegg. Dette må inngå som grunnlag for bedriftens miljørisikovurdering.

Midlertidig unntak fra BAT-AEL for KOF
Orkla Fredrikstad har søkt om unntak fra BAT-AEL for KOF til 31.12.2026 i påvente av nytt kommunalt avløpsrenseanlegg i Fredrikstad kommune bygges. For å oppnå tilstrekkelig reduksjon av KOF før det nye kommunale renseanlegget er etablert kreves et eget biologisk renseanlegg til en høy kostnad, som også vil ta tid å prosjektere og etablere. I tillegg er det usikkerheter knyttet til å kunne plassere renseanlegget på området, knyttet til mulig fremtidig utvidelse av riksvei 109.

Statsforvalteren vurderer at dette er tekniske forhold som vil medføre uforholdsmessig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene ved å overholde grenseverdien i det tidsrom bedriften søker om unntak for, jf. forurensningsforskriften§ 36-15 fjerde ledd b. Vi gir derfor unntak fra BAT-AEL for KOF til 31.12.2026 som omsøkt.

Vannmengde, pH, fett og temperatur
Vannmengde, pH, fett og temperatur er viktige parametere med hensyn til kommunalt avløpsnett og renseanlegg, og vi setter derfor grenseverdier for disse parameterne i tillatelsen. Vannmengde bør også begrenses med hensyn til ressursforbruket knyttet til rentvannsforsyning, og med hensyn til at utslippsgrenser for KOF, SS, Tot N og Tot P er basert på konsentrasjonsgrenser. Dette forutsetter at vannmengden ikke er unødvendig høy.

Det finnes bransjespesifikke nøkkeltall – veiledende miljøprestasjonsnivå for prosessavløpsmengder for virksomheter som bearbeider kjøtt, angitt i BAT-konklusjonenes tabell 17. Spesifikk utslipp av spillvann som årsgjennomsnitt er her oppgitt til 1,5-8,0 m^3/tonn råvare. Dette veiledende miljøprestasjonsnivået gjelder imidlertid ikke for produksjon av ferdigretter, som er en del av produksjonen ved Orkla Fredrikstad. Vi ser det likevel som viktig at bedriften følger med på eget miljøprestasjonsnivå for prosessavløpsmengde og setter målekrav i tillatelsen for spesifikk vannmengde, m^3/tonn råvare.

Bedriften har foreslått grenseverdier for vannmengde på 400 m^3/døgn som gjennomsnitt og 800 m^3/døgn. som maksverdi. De har oppgitt en gjennomsnittlig avløpsvannmengde på 274 m^3/døgn for 2019-2021. Vi forstår at avløpsvannmengder vil variere mellom ulike døgn. Vi ser det som rimelig å sette en maksgrense for vannmengde per døgn som samsvarer med den kapasitet som bedriften har oppgitt for behandlingsanlegget for avløpsvann, 500 m^3/døgn. Vi ser det ikke som rimelig å tillate et høyere døgnutslipp enn behandlingsanleggets kapasitet.

Utslipp til vann – diffuse utslipp
Resipient for overvann fra anlegget er Råbekken, som er registrert som et viktig bekkedrag i Naturbase kart (www.miljodirektoratet.no). Råbekken inngår i vannforekomsten Evjebekken – Råbekken (VannforekomstID 002-4142-R), som har dårlig økologisk tilstand og ukjent kjemisk tilstand. Virksomheten skal ikke ha utslipp som kan medføre skade eller ulempe for Råbekken.

Utslipp til luft
Forbrenningsanlegg for rene brensler
Orkla Fredrikstad har en LNG-kjel på 6,5 MW for produksjon av damp. Pipeløp fra denne avsluttes sammen med pipeløp fra en fjernvarmekjel som tilhører Fredrikstad Fjernvarme AS og driftes av FREVAR KF. Begge forsynes med brensel fra Orkla Food sin LNG-tank. Utslipp fra disse kjelene reguleres av forurensningsforskriften kapittel 27 om mellomstore forbrenningsanlegg.

Orkla Fredrikstad har i tillegg to LNG-enheter på under 1 MW: LNG-gassbrenner ved stekelinje for postei og hetoljekjel fyrt med LNG-gass – teflonsteker. Videre har bedriften en oljefyr på 332 kW til oppvarming i et leid bygg, denne fyres med bioolje. Statsforvalteren vurderer ut fra karakteren og størrelsen på disse forbrenningsenhetene at det ikke er nødvendig å sette utslippsgrenser, men at de skal driftes slik at eventuelle ulemper reduseres mest mulig.

Røyking av pølser og midlertidig unntak fra BAT-AEL for TVOC til luft
Orkla Fredrikstad har utslipp til luft fra røyking av pølser. I prosessen brennes bøkeflis og avgass slippes over tak, etter behandling i våtvasker og syklon. Bedriften har to røykkammere med hvert sitt

pipeløp over tak. De bransjespesifikke BAT-konklusjonene for kjøttbearbeiding som er oppgitt i BAT FDM har en BAT-AEL-grense for TVOC (total volatile organic compounds, flyktige organiske forbindelser) på 3-50 mg/Nm^3 (milligram per normalkubikkmeter) når det totale utslippet av TVOC er over 500 g/t (gram per time). Orkla Fredrikstad har gjennomført målinger på utslipp fra en av to røykkammere og funnet utslippsnivåer over 2000 g/t og med betydelig høyere konsentrasjon enn 50 mg/Nm^3.

Orkla Fredrikstad har opplyst at de vil etablere et nytt renseanlegg. Dette vil pga. anleggets tyngde, størrelse og leveringstid ikke kunne være i drift før andre halvdel av 2024. Til et renseanlegg er på plass vil overholdelse av BAT-AEL innebære behov for stans av deler av bedriftens produksjon. Bedriften har ikke fastslått størrelsen på økonomisk tap ved et slikt scenario, men vi forventer at det vil være kostbart. Orkla Fredrikstad har søkt om utsatt frist for BAT-AEL for TVOC til 31.12.2024, og at grenseverdi frem til det skal være 2200 g/t. Deretter vil utslippet reduseres betraktelig, og bedriften forventer at dette også i stor grad vil eliminere lukt fra røykeprosessen.

Statsforvalteren vurderer at tekniske forhold medfører uforholdsmessig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene ved å overholde grenseverdien i det tidsrom bedriften søker om unntak for, jf. forurensningsforskriften § 36-15 fjerde ledd b. På denne bakgrunn setter vi 2200 g/t som grenseverdi for TVOC frem til 31.12.2024 og deretter høyeste nivå i BAT-AEL-intervallet, 50 mg/Nm^3, i avvente på utredning av nye utslippsnivåer. For å få grunnlag til ny vurdering av utslippsgrense setter vi krav om utredning av utslippsnivåer i tillatelsen.

Legionella
Bedriften har kjøletårn, noe som kan medføre risiko for spredning av legionella via aerosol. Krav om å hindre spredning av legionella finnes i forskrift om miljørett helsevern, hvor kommunen er myndighet.

Lukt
Virksomheten kan medføre utslipp av lukt fra røyking av pølser, avgass fra stekeovner mv., og avdamping fra renseanlegg for prosessavløpsvann. Det forekommer kortvarige luktutslipp i forbindelse med tømning av slamtank. Renseanlegget for prosessavløpsvann har barkfilter og ozonfilter som reduserer lukt, og det er planlagt et nytt renseanlegg for luft fra røyking av pølser. Vi legger til grunn at virksomheten begrenser luktutslipp mest mulig slikt at de ikke skal medføre uakseptable luktulemper for naboer.

Støy
Orkla Fredrikstad har sendt inn en støyutredning utført av Brekke & Strand. Utredningen redegjør for støysituasjonen med utgangspunkt i helkontinuerlig drift, og at støykilder med varierende støybidrag midles over året. Utredningen viser at støy nattestid oppgitt som L_{night} ligger på 45 dB, som er nedre grense for gul vurderingssone i retningslinjen for støy i arealplanlegging, T-1442.

Statsforvalteren mener at støybelastningen fra anlegget vil variere, og at det ikke er hensiktsmessig med hensyn til den faktiske støysituasjonen hos naboer å midle støy over året. Ved regulering av støy i tillatelsen, angir vi derfor støygrenser i ekvivalentnivå, L_{pAekvT}, der støybelastningen skal midles over faktisk driftstid innenfor det enkelte døgn. Vi har valgt å sette støygrenser etter praksis for industri som er støyende eller har kort avstand til naboer, og derfor kan ha utfordringer ved å klare strengere støygrenser. Vi gjør oppmerksom på at satte støygrenser er støynivåer som kan medføre ulemper for naboer og at bedriften plikter å redusere støynivåene så langt det er mulig uten urimelige kostnader.

Eksisterende tillatelse inneholder ikke støygrenser. Basert på innsendt støyutredning er det usikkert om bedriften per i dag overholder støygrensene som nå settes i tillatelsen. Vi setter derfor støygrensene som gjeldende fra 01.01.2025, og krav om støyutredning som dokumenterer overholdelse av grenseverdiene innen samme frist. Støyutredningen skal også inneholde en vurdering av mulige tiltak for å redusere støy for mest støyutsatte naboer og en kost-nyttevurdering for relevante tiltak.

Forurenset grunn

Virksomheter som er omfattet av IED skal senest i forbindelse med revisjon av virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven utarbeide en tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann, jf. forurensningsforskriften § 36-21. Statsforvalteren har i søknadsprosessen bedt Orkla Fredrikstad om å utarbeide tilstandsrapport i tråd med Miljødirektoratets veileder M-630. Søknaden inneholder en del av den informasjon som forventes i en tilstandsrapport, men utgjør ikke en tilstandsrapport trinn 1-3 i tråd med veilederen. Vi setter derfor vilkår i tillatelsen om utarbeidelse av tilstandsrapport trinn 1-3 innen 01.01.2025.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert viktige naturtyper på bedriftens område i Miljødirektoratets database Naturbase, https://kart.naturbase.no/. Det er registret en observasjon i 1992 av nattergal, som er en nær truet art.

Overvann fra området ledes via overvannsledning til en bekk, Evjebekken (også benevnt Råbekken), nordøst for næringsområdet. Bekken er registret som et viktig bekkedrag i Naturbase, grunnet økologisk funksjon som spredningskorridor i utbygd område. Prosessavløpsvann ledes etter rensing til Glomma, vannforekomst Østerelva. Resipienten og behovet for å redusere utslipp er nærmere beskrevet over under Utslipp til vann.

Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. Føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor mindre vekt. Tillatelsen med skjerpede krav til utslipp ivaretar hensynet til samlet belastning jf. naturmangfoldloven § 10 og at virksomheten plikter å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. naturmangfoldloven § 12.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet jf. § 11 naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Orkla Fredriksstad har påslipp til Øra avløpsrenseanlegg med utslipp i munningen av Glomma, i vannforekomst Østerelva (vannforekomst ID 0101010405-C). Vannforekomsten har dårlig økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand, som følge av høye nivåer av næringssalter (Tot-N og Tot-P) og miljøgifter. Miljømål for vannforekomsten er god økologisk og kjemisk tilstand i 2027-2033. Utslipp til Østerelva vil også påvirke Ytre Oslofjord.

Fra 2026 vil påslippet fra Orkla Fredrikstad føres til nye Fredrikstad avløpsrenseanlegg. Utslippet vil fortsatt gå til Glomma i vannområde Østerelva.

Overvann fra virksomhetens område renner til vannforekomsten Råbekken-Evjebekken (vannforekomstID 002-4142-R). Bekken har dårlig økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Viktige påvirkningskilder er diffus avrenning fra by/tettsteder og regnvannsoverløp (dvs. overløp fra avløpsnettet i forbindelse med nedbør).

Vannforskriften § 4 sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*». Statsforvalteren mener at det med satte vilkår i tillatelsen ikke foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i Østerelva eller nærliggende vannforekomster, eller at utslippet vil vanskeliggjøre oppnåelse av miljømålene for vannforekomstene. Vi viser videre til våre vurderinger under Utslipp til vann lenger opp i dokumentet.

Samfunnsmessige hensyn

Anlegget ligger i et område med avsatt arealformål til bebyggelse og anlegg i kommuneplanens arealdel.

Virksomheten medfører samfunnsnytte gjennom produksjon av næringsmiddel og i form av arbeidsplasser. Det er et nasjonalt mål om å øke næringsmiddelproduksjonen i Norge, og Orkla Fredrikstad sin produksjon av næringsmiddel bidrar direkte til dette.

Driften av virksomheten fører til utslipp til vann og til luft og genererer støy. Samtidig er virksomhetens lokalisering i tråd med gjeldende arealplan og virksomheten bidrar til arbeidsplasser og er samfunnsnyttig gjennom sin produksjon av næringsmiddel.

Konklusjon

Vi har vurdert saken og kommet frem til at samfunnsnytten virksomheten utgjør overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til virksomheten. Det forutsettes at virksomheten drives i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Frister

Tabell 3. Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Utslippsgrenser til luft i tabell 2	Dags dato / 01.01.2025*	4.1.1
Utslippsgrenser for støy i tabell 3	01.01.2025	5
Tilstandsrapport for mulig forurensning av grunn og grunnvann, sendes Statsforvalteren	01.01.2025	14.3
Støyutredning med støysonekart og kost-nyttevurdering for relevante tiltak for å redusere støy	01.01.2025	14.4
Utredning om korresponderende verdier KOF-TOC, sendes Statsforvalteren	01.03.2026	14.1
Utredning om TVOC til luft, sendes Statsforvalteren	31.12.2027	14.2

*for parametere med utsatt frist for BAT-AEL

Vedtak om midlertidig unntak fra BAT-AEL

Statsforvalteren gir Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad midlertidig unntak fra grenseverdier fastlagt i BAT-konklusjoner, gjeldende:

- BAT-AEL for KOF i utslipp til vann til 31.12.2026
- BAT-AEL for TVOC i utslipp til luft til 31.12.2024

Unntak gis med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-15 fjerde ledd b. Statsforvalteren vurderer at dette er tekniske forhold som vil medføre uforholdsmessig store omkostninger sammenlignet med miljøfordelene ved å overholde grenseverdiene i det tidsrom bedriften søker om unntak for.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad ny tillatelse til eksisterende virksomhet med produksjon av næringsmiddel på Råbekken næringsområde, gbnr. 201/95, 201/149, 201/181 og 202/45 i Fredrikstad kommune.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Vi opphever samtidig tillatelse (1996.0061.T) gitt 05.12.1996, med hjemmel i forurensningsloven § 18 tredje ledd.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr dato 24.12.2021. Vi varslet sats 3 som i 2021 utgjorde kr 175 000,- for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 3 kommer til anvendelse i denne saken. Da hovedvekten av saksbehandlingen er gjennomført i 2023 benytter vi satsene for 2023. Dette innebærer at Orkla Foods Norge AS avd Fredrikstad skal betale kr 187 100,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Martina Vestgård
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1	Tillatelse med vilkår

Kopi til:

ORKLA FOODS NORGE AS Orkla Foods Norge AS avd Stabburet Fredrikstad - Runar Bakker	Postboks 471 Skøyen	0213	OSLO
Fredrikstad kommune	Postboks 1405	1602	FREDRIKSTAD
Viken fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
NATURVERNFORBUNDET FREDRIKSTAD OG HVALER Lisleby lokalsamfunn	Kirkegaten 31B	1632	GAMLE FREDRIKSTAD
Statens Vegvesen	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Trond Arild Hauge	Råkollveien 2	1663	ROLVSØY
Julia Anna Cholerzynska	Rolvsøyveien 222	1663	ROLVSØY
Przemyslaw Cholerzynski	Rolvsøyveien 222	1663	ROLVSØY
Karin Synøve Johannessen	Helleristveien 11	1663	ROLVSØY
Odd Mathias Johannessen	Helleristveien 11	1663	Rolvsøy
Davoud Gordan	Rolvsøyveien 230	1663	Rolvsøy
Al-Tammy Wella A Al-Hasan	Sommerroveien 11	1630	Gamle Fredrikstad
Ghadir Zaer Gh Al-Swaty	Sommerroveien 11	1630	Gamle Fredrikstad
Terje Strand	Helleristveien 9	1663	Rolvsøy
Tore Solberg	Bjørningstadveien 1	1617	FREDRIKSTAD
Karoline Jensen	Råbekksvingen 20	1617	FREDRIKSTAD
Tom-Freddie Jensen	Råbekksvingen 20	1617	Fredrikstad
Anne-Kari Solberg Ryen	Glemmen Gård, Høyfjellveien 3 A	1617	Fredrikstad
Leif Andreas Solberg	Høyfjellveien 3 B	1617	Fredrikstad
Honar Kaderi	Gamle Kirkevei 45 B	1617	FREDRIKSTAD
Finn André Christiansen	Høyfjellveien 3 D	1617	FREDRIKSTAD
Tamara F Christiansen	Høyfjellveien 3 D	1617	Fredrikstad
HØYFJELLVEIEN 11/13 BORETTSLAG	c/o OBOS Eierndomsforvaltning AS Postboks 6666 St. Olavs plass	0129	OSLO
Berit Johnsen	Høyfjellveien 15 B	1617	FREDRIKSTAD
ØSTGÅRD BORETTSLAG V	c/o OBOS Postboks 6666	0129	OSLO
ØSTGÅRD BORETTSLAG 6	c/o OBOS Postboks 6666	0129	OSLO
Gudrun Sofie Liane	Bjørningstadveien 4	1617	FREDRIKSTAD
Lars Ketil Liane	Bjørningstadveien 2	1617	Fredrikstad
Nina Louise Liane	Bjørningstadveien 2	1617	Fredrikstad
ANDERSEN EIENDOM FREDRIKSTAD AS	Stabburveien 24	1617	FREDRIKSTAD
Arne Martinsen	Oredalsåsen 49 B	1613	FREDRIKSTAD
Erik Martinsen	Oredalsveien 141	1613	FREDRIKSTAD
Truls Hermod Martinsen	Larkollveien 910	1560	Larkollen
BARE BIL EIENDOM AS	Råbekksvingen 13	1617	FREDRIKSTAD
OLAFSEN INVEST AS	Sivløkka 1	1664	ROLVSØY
SVERRE BERGSTRØM EIENDOM AS	Postboks 54	1601	FREDRIKSTAD

Norveig Synnøve Stubberud	Kreftings Vei 1	1613	Fredrikstad
BOJO EIENDOM AS	Råbekksvingen 2	1617	FREDRIKSTAD
LAKK-SPESIALISTEN AS	Råbekksvingen 4	1617	FREDRIKSTAD
WIKS AS	Råbekksvingen 6	1617	FREDRIKSTAD
Forum for natur og friluftsliv Østfold	Postboks 220	1702	SARPSBORG
STABBURVEIEN 24 FREDRIKSTAD AS	Stabburveien 24	1617	FREDRIKSTAD